

SERMO CXXXIV¹.

De verbis Evangelii Joan. VIII. *Si manseritis in verbo
meo, vere discipuli mei estis, etc.*

I. Novit Charitas Vestra, omnes nos unum magistrum habere, et sub illo condiscipulos esse. Nec ideo magistri vestri sumus, quia de loco superiore loquimur vobis : sed magister est omnium qui habitat in omnibus nobis. Ipse modo in Evangelio nobis omnibus loquebatur, et dicebat nobis, quod etiam ego dico vobis : dicit autem ille de nobis, et nobis et vobis: « Si manseritis in verbo meo², » non utique in meo, qui modo loquor; sed in ejus, qui modo ex Evangelio loquebatur. « Si manseritis in verbo » meo, inquit, vere discipuli mei estis. » Ad discipulum parum est accedere, sed manere. Non ergo ait: Si audieritis verbum meum ; aut, Si accesseritis ad verbum meum ; aut, Si laudaveritis verbum meum : sed videte quid dixerit, « Si manseritis in verbo meo, vere discipuli » mei estis, et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit » vos³. » Quid dicimus, fratres? manere in verbo Dei, labor est, annon est? Si labor est, attende magnum præmium: si labor non est, gratis accipis præmium. Maneamus ergo in eo, qui manet in nobis. Nos, si in illo non manserimus, cadimus: ille autem, si in nobis non manserit, non ideo domum perdidit. Novit enim ille manere in se, qui nunquam deserit se. Absit autem ab homine,

¹ A'ias xlviii, de verbis Domini. — ² Joan. viii, 31. — ³ Ibid. 32.

SERMO CXXXIV, DE VERBIS EVANG. JOAN. VIII. 149

ut maneat in se, qui perdidit se. Ergo nos in illo manemus indigentia: ipse in nobis manet misericordia.

II. Jam ergo si propositum est quid facere debeamus, quid accepturi sumus videamus. Indixit enim opus, et promisit mercedem. Quod est opus? « Si manseritis in » verbo meo. » Breve opus: verbo breve, magnum opere: « Si manseritis. » Quid est, « Si manseritis? » Si in pe- tra ædificaveritis. O quam magnum est hoc, fratres, super petram ædificare, quam magnum est! « Venerunt » flumina, flaverunt venti, descendit pluvia, et impege- » runt in domum illam, et non cecidit: fundata enim erat » supra petram⁴. » Quid est ergo in verbo Dei manere, nisi nullis temptationibus cedere? Præmium quod est? « Cog- » noscetis veritatem, et veritas liberabit vos. » Compati- mini nobis, quia vocem meam sentitis obtusam: adjuvate me tranquillitate. O præmium! « Cognoscetis veritatem. » Forte aliquis diceret: Et quid mihi prodest, cognoscere veritatem? « Et veritas liberabit vos. » Si non delectat veritas, delectet libertas. In consuetudine latinæ linguae liberari duabus modis dicitur: et maxime in eo consuevi- mus audire hoc verbum, ut quicumque liberatur, in- telligatur periculum evadere, molestiis carere. Liberari autem proprie dicitur liberum fieri: quomodo salvari, salvum fieri; sanari, sanum fieri; sic liberari, liberum fieri. Ideo dixi, Si non delectat veritas, delectet libertas. Hoc in græca lingua evidentius sonat, nec potest aliter intelligi. Et ut noveritis quia aliter intelligi non potest, loquente Domino, responderunt Judæi: « Nos nemini ser- » vivimus unquam, quomodo tu dicis: Veritas liberabit » vos²? » Id est, Veritas liberos vos faciet, quomodo dicis nobis, qui nemini unquam servivimus? Quos vides, in-

¹ Matth. viii, 25. — ² Joan. viii, 33.

quiunt, non habere servitutis necessitatem, quomodo polliceris eis libertatem?

III. Audierunt quod debuerunt: sed non fecerunt quod debuerunt. Quid audierunt? Quia dixi, « Veritas liberabit vos: » attendistis vos quia non servitis homini, et dixistis: « Nemini servivimus unquam. Omnis, » Iudaeus et Graecus, dives et pauper, honoratus et privatus, imperator et mendicus, « Omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Omnis, inquit, qui facit peccatum, servus est peccati¹. » Si agnoscant homines servitutem, videbunt unde accipient libertatem. Ingenuus est aliquis captivatus a barbaris, ex ingenuo factus est servus: audit homo miserator, considerat se habere pecuniam, fit redemptor, pergit ad barbaros, dat pecuniam, redimit hominem. Plane reddidit libertatem, si abstulit iniquitatem. Sed quis abstulit iniquitatem, homo homini? Ille qui serviebat apud barbaros, a redemptore suo redemptus est: et multum interest inter redemptorem et redemptum; tamen sub domina iniquitate forte conservi sunt. Interrogo redemptum: Habes peccatum? Habeo, inquit. Interrogo redemptorem: Habes peccatum? Habeo, inquit. Ergo nec tu te jactes redemptum, nec tu te extollas redemptorem: sed fugite ambo ad verum liberatorem. Parum est, quia qui sub peccato sunt, servi dicti sunt; et mortui dicuntur. Quod timet homo ne faciat illi captivitas, jam illi fecit iniquitas. Quid enim, quia videntur vivere, numquid ideo erravit ille qui dixit: « Dimitte mortuos sepelire mortuos suos²? » Ergo mortui omnes sub peccato servi mortui, serviendo mortui, moriendo servi.

IV. Quis ergo liberat a morte et a servitute, nisi in mortuis liber? Quis est in mortuis liber, nisi inter peccatores sine peccato? « Ecce venit princeps mundi, » ipse

¹ Luc. VIII, 34. — ² Matth. VIII, 22.

dicit Redemptor noster, Liberator noster: « Ecce venit princeps mundi, et in me nihil inveniet¹. » Tenet quos decepit, quos seduxit, quibus peccatum mortemque persuasit; « In me nihil inveniet. » Veni, Domine; veni, Redemptor, veni: agnoscat te captivus, fugiat te captivator; tu esto mihi liberator. Ille me perditum invenit, in quo diabolus nihil quod caro agit invenit. Invenit in illo carnem princeps hujus saeculi, invenit: et qualem carnem? Mortalem, quam possit tenere, quam possit crucifigere, quam possit occidere. Erras deceptor, non fallitur Redemptor: erras. Vides in Domino carnem mortalem, non est caro peccati: similitudo est carnis peccati. « Misit enim Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati. » Vera caro, mortalis caro: sed non peccati caro. « Misit enim Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati, ut de peccato damnaret peccatum in carne². » Misit enim Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati: » in carnem, non tamen in carnem peccati; sed in similitudinem carnis peccati. Propter quid? Ut de peccato, quod certe nullum in se erat, damnaret peccatum in carne: « Ut justitia Legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum spiritum. »

V. Si ergo similitudo erat carnis peccati, non caro peccati, quomodo ut de peccato damnaret peccatum in carne? Solet et similitudo capere nomen ejus rei, cuius est similitudo. Homo dicitur verius: sed etiam si pictum in pariete ostendas, et quaeras quid sit respondetur: Homo. Peccatum ergo appellata est caro habens similitudinem carnis peccati, ut esset sacrificium pro peccato. Dicit idem Apostolus alio loco: « Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit³. » Eum qui non noverat peccatum: quem qui non noverat peccatum, nisi eum,

¹ Joh. XIV, 30. — ² Rom. VIII, 3. — ³ 2 Cor. V, 21.

qui dixit: «Ecce venit princeps mundi, et in me nihil inveniet¹? Eum qui non noverat peccatum, peccatum pro nobis fecit: » eum ipsum Christum nescientem peccatum, fecit pro nobis Deus peccatum. Quid est hoc, fratres? Si diceretur: Fecit in illum peccatum, aut, Fecit illum habere peccatum; intolerabile videretur: quomodo toleramus quod dictum est: Fecit eum peccatum, ut ipse Christus sit peccatum? Qui noverunt Scripturas Veteris Testamenti, recognoscunt quod dico. Non enim semel dictum est, sed aliquoties, creberrime, peccata dicta sunt sacrificia pro peccatis. Offerebatur, verbi gratia, pro peccato hircus, aries, quodlibet: ipsa victima quæ offerebatur pro peccato, peccatum nominabatur². Peccatum ergo dicebatur sacrificium pro peccato: ita ut alicubi dicat Lex, sacerdotes ponere debere manus suas super peccatum³. Ergo, «Eum qui non noverat peccatum, fecit pro nobis peccatum: » id est, sacrificium pro peccato factus est. Peccatum oblatum est, et deletum est peccatum. Fusus est sanguis Redemptoris, et deleta est cautio debitoris. Ipse est sanguis qui pro multis effusus est in remissionem peccatorum.

VI. Quid est ergo quod insipienter exultasti, meus captivator, quia carnem mortalem habuit meus Liberator? Si habuit peccatum, vide: si aliquid tuum in eo invenisti, tene. «Verbum caro factum est⁴. » Verbum creator est, caro creatura est. Quid ibi tuum, inimice? Et Verbum Deus est, et anima hominis creatura est, et caro hominis creatura est, et caro mortalis Dei creatura est. Peccatum quære. Sed quid quæras? Veritas loquitur: «Veniet princeps mundi hujus, et in me nihil inveniet⁵. » Non ergo non invenit carnem, sed nihil suum, id est,

¹ Joan. xiv, 30. — ² V. Serm. de verbis Ap. alias vi, cap. 8. — ³ Levit, vii, 29, iuxta LXX, — ⁴ Joan, i, 14. — ⁵ Id. xiv, 30.

nullum peccatum. Decepisti innocentes, fecisti nocentes. Occidisti innocentem; peremisti quem non debebas, redde quod tenebas. Quid ergo ad horam exultasti, quia inventisti in Christo carnem mortalem? Muscipula tua erat: unde lætatus es, inde captus es. Ubi te exultasti aliquid invenisse, inde nunc doles quod possederas perdidisse. Ergo, fratres, qui credimus in Christum, maneamus in verbo ejus. Si enim manserimus in verbo ejus, vere discipuli ejus sumus. Non enim soli illi duodecim, sed omnes qui manemus in verbo ejus, vere discipuli ejus sumus. Et cognoscemus veritatem, et veritas liberabit nos: id est, Christus Filius Dei, qui dixit: «Ego sum veritas¹, » liberos nos faciet, hoc est, liberabit nos, non a barbaris, sed a diabolo; non a corporis captivitate, sed ab animæ iniquitate. Solus est qui sic liberat. Nemo se liberum dicat, ne servus remaneat. Non remanet in servitute anima nostra, quia quotidie dimituntur debita nostra.

SERMO CXXXV².

De verbis Evangelii Joan. ix. *Ego veni, ut faciam opera ejus, qui misit me.* Contra Arianos. Et de eo quod ait illuminatus ille qui erat cæcus natus: *Scimus quia peccatores Deus non exaudit.*

I. DOMINUS Jesus, sicut audivimus cum sanctum Evangelium legeretur, aperuit oculos homini, qui cæcus erat natus. Fratres, si attendamus hæreditariam poenam nostram, totus mundus cæcus est. Ideo venit Christus illu-

¹ Joan. xiv, 6. — ² Alias xlvi, ex homiliis 50.

minator, quia diabolus fuerat excæcator. Omnes cæcos nasci fecit, qui primum hominem decepit. Currant ad Illuminatorem, currant, credant, accipiant lutum de saliva factum. Saliva quasi Verbum est, terra caro est. Lavent faciem in piscina Siloæ. Pertinuit autem ad Evangelistam exponere nobis quid significet Siloa et ait : « Quod » interpretatur Missus¹. » Quis est ipse missus, nisi qui dixit in ipsa lectione, « Ego, inquit, veni, ut faciam opera » ejus qui me misit²? » Ecce Siloa, lavate faciem, baptizamini, ut illuminemini, et videatis qui ante non videbatis.

II. Ecce primum ad hoc quod dictum est, oculos aperite : « Ego, inquit, veni ut faciam opera ejus qui me misit. » Jam hic existit Arianus, et dicit : Ecce videtis quia Christus non fecit opera sua, sed Patris qui eum misit. Nunquam hoc diceret, si videret, hoc est, si in ipso qui missus est, tanquam in Siloa, faciem lavaret. Quid ergo dicis? Ecce, inquit, ipse dixit. Quid dixit? « Veni, ut faciam opera ejus qui me misit. » Non ergo sua? Non. Et quid est quod ait ipse Siloa, ipse Missus, ipse Filius, ipse Unicus quem tu quereris esse degenerem? Quid est quod ait, « Omnia quæ habet Pater, mea » sunt³? » Tu dicis, quia opera aliena faciebat, quia dixit, « Faciam opera ejus qui me misit. » Ego dico, quia Pater res alienas habebat : secundum cor tuum loquor. Unde mihi vis praescribere quia dixit Christus, « Veni, ut faciam opera ejus, » quasi non mea, sed « Ejus qui misit » me? »

III. Interrogo te, Domine Christe, solve quæstionem, fini contentionem. « Omnia, inquit, quæ habet Pater, mea » sunt. » Ergo Patris non sunt, si tua sunt? Non enim ait: Omnia quæ habet Pater, dedit mihi: quamvis si et hoc

¹ Joan. ix, 7. — ² Ibid. 4. — ³ Id. xvi, 15.

dixisset, æqualitatem ostendisset. Sed molestum est quod dixit : « Omnia quæ habet Pater, mea sunt. » Si intelligas, Omnia quæ habet Pater, Filii sunt; omnia quæ habet Filius, Patris sunt. Audi illum alio loco, « Omnia mea tua » sunt, et tua mea sunt¹. » Finita est quæstio, de his quæ habet Pater et Filius : concordes habent, tu noli litigare. Opera Patris quæ dicit opera sua; quia et tua mea sunt : quia illius Patris dicit opera, cui dixit : « Omnia mea tua » sunt, et tua mea sunt. » Ergo opera mea tua sunt, et opera tua mea sunt. « Quæcumque enim Pater facit : » ipse dixit, Dominus dixit : Unigenitus dixit : Filius dixit : Veritas dixit. Quid dixit? « Quæcumque Pater facit, haec et Filius facit similiter². » Magna expressio, magna veritas, magna æqualitas : « Omnia quæ Pater facit, haec facit et Filius. » Sufficeret : « Omnia quæ Pater facit, haec facit et Filius. » Non sufficit : addo, « Similiter. » Quare addo, « Similiter? » Quia solent dicere non intelligentes, et nondum apertis oculis ambulantes, solent dicere : Pater fecit jubendo, Filius obsequendo, ergo dissimiliter. Si autem similiter, quomodo ille, sic ille : sic quæ ille, haec iste.

IV. Sed jubet Pater, inquit, ut faciat Filius. Carnaliter quidem sapis, sed sine præjudicio veritatis, cedo tibi. Ecce Pater jubet, Filius obsequitur : numquid ideo non est ejus naturæ Filius, quia ille jubet, ille obsequitur? Da mihi duos homines, patrem et filium : homines sunt duo ; qui jubet, homo est ; qui obsequitur, homo est : qui jubet et qui obsequitur unam habent eamdemque naturam. Numquid ille qui jubet, non de natura sua genuit filium? Numquid ille qui obsequitur, obsequendo naturam perdidit? Accipe ergo interim, quomodo accipis duos homines, Patrem jubentem, Filium obsequen-

¹ Joan. xvii, 10. — ² Id. v, 19.

tem, tamen Deum et Deum. Sed simul isti duo sunt homines, simul ille unus Deus: hoc est divinum miraculum. Interim si vis ut tecum agnoscam obsequium, prius mecum agnosce naturam. Hoc genuit Pater, quod ipse est. Si aliud genuit Pater, quam quod est ipse, non verum genuit Filium. Pater dicit ad Filium: «Ex utero ante luciferum genui te⁴.» Quid est, ante luciferum? Per luciferum significantur tempora. Ergo ante tempora, ante omne quod ante dicitur; ante omne quod non est, vel ante omne quod est. Non enim ait Evangelium: In principio fecit Deus Verbum; quomodo dixit: «In principio fecit Deus cœlum et terram²;» aut: In principio natum est Verbum; aut: In principio Deus genuit Verbum. Sed quid ait? Erat, erat, erat. Audis: Erat, crede. «In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum³.» Toties audis: Erat; noli quærere tempus, qui semper erat. Ille ergo qui semper erat, et cum Filio semper erat, quia potens est Deus sine tempore generare; ille dixit ad Filium: «Ex utero ante luciferum genui te.» Quid est: «Ex utero?» Deus habuit uterum? Putabimus Deum per membra corporalia esse dispositum? Absit. Et quare dixit: «Ex utero,» nisi ut intelligeretur de sua substantia genuisse. Ergo ex utero hoc processit, quod erat ipse qui genuit. Nam si aliud erat qui genuit, aliud autem ex utero processit; monstrum est, non Filius.

V. Ergo faciat Filius opera ejus qui misit eum, faciat et Pater opera Filii. Certe voluit Pater, efficit Filius. Ecce ostendo, quia vult Filius, et facit Pater. Ubi ostendis, inquis? Modo ostendo. Pater volo. Jam ego si calumniari vellem, ecce Filius jubet, et Pater facit. Quid vis? «Ut ubi ego sum, et illi sint mecum⁴.» Evasimus,

¹ Psal. cix, 3. — ² Gen. i, 1. — ³ Joan. i, 1. — ⁴ Id. xvii, 24.

illic erimus ubi est ille: illic erimus, evasimus. Quis dellet Omnipotentis Volo. Audis voluntatem potestatis, audi et potestatem voluntatis. «Sicut Pater, inquit, suscit mortuos, et vivificat; sic et Filius quos vult, vivificat¹. Quos vult.» Ne dicas: Illos vivificat Filius, quos jubet Pater ut vivificet. «Quos vult vivificat.» Ergo quos vult Pater, et quos vult ipse; quia ubi est una potestas, una voluntas est. Habeamus ergo in corde non cæco, Patris et Filii unam eamdemque naturam: quia verus est Pater, verus est Filius. Quod est, hoc genuit; quia genitus non degeneravit.

VI. Nescio quid potest movere in verbis illius qui cæcus erat, et forte multos non bene intelligentes facit desperare. Ait enim inter cætera sua verba, idem cui oculi aperti sunt: «Scimus quia peccatores Deus non exaudit².» Quid facimus, si peccatores Deus non exaudit? Audemus rogare Deum, si peccatores non exaudit? Date mihi qui roget, ecce est qui exaudiat. Date qui roget, discutite genus humanum ab imperfectis ad perfectos. Ascende a verno ad æstatem: hoc enim cantavimus: «Estatem et vernum tu fecisti³:» id est, jam spiritales et adhuc carnales tu fecisti; quia et ipse Filius dicit: «Imperfectum meum viderunt oculi tui⁴.» Imperfectum quod est in corpore meo, viderunt oculi tui. Et quid deinde? Habent spem qui imperfecti sunt? Habent plane. Audi quod sequitur: et in libro tuo omnes scribentur. Sed forte, fratres, spiritales rogant et exaudiuntur, quia non sunt peccatores. Quid faciunt carnales? quid faciunt? peribunt? Deum non rogabunt? Absit. Da mihi illum Publicanum. Veni, Publicane, sta in medio, ostende tuam spem, ne infirmi perdant spem. Ecce enim ascendit

¹ Joan. v, 21. — ² Id. ix, 31. — ³ Psal. lxxiii, 17. — ⁴ Id. cxxxviii, 16.

Publicanus cum Pharisæo orare, et dejecta facie in terram dicebat, longe stans, tundens pectus : « Domine, » propitius esto mihi peccatori, et descendit justificatus » magis, quam ille Pharisæus¹. » Qui dixit : « Propitius » esto mihi peccatori : » verum dixit, an falsum? Si verum dixit, peccator erat; et exauditus est, et justificatus est. Quid est ergo quod dixisti tu, cui Dominus oculos aperuit, « Scimus quia peccatores Deus non exaudit? » Ecce peccatores Deus exaudit. Sed lava interiorum faciem tuam, fiat in corde, quod factum est in facie tua ; et videbis quia peccatores Deus exaudit. Fefellit te imaginatio cordis tui. Adhuc est quod tibi faciat. Certe projectus est iste de synagoga; audivit, venit ad eum, et dixit ei : « Tu credis in Filium Dei? » Et ille : « Quis est, Domine, » ut credam in eum? » Videbat, et non videbat : videbat oculis, sed adhuc corde non videbat. Ait illi Dominus : « Et vides eum, » hoc est, oculis : « Et qui loquitur tecum, » ipse est. Tunc prostratus adoravit eum². » Tunc lavit faciem cordis.

VII. Incumbite ergo orationibus, peccatores, confitemini peccata vestra, orate ut deleantur, orate ut minuantur, orate ut vobis proficientibus ipsa deficiant : tamen nolite desperare, et peccatores orate. Quis enim non peccavit? A sacerdotibus incipe. Sacerdotibus dixit : « Prius » offerte sacrificia pro peccatis vestris, et sic pro populo³. » Sacrificia convincebant sacerdotes : ut si quis se justum et sine peccato diceret, responderetur ei : Non attendo quod loqueris, sed quid offeras : victima tua convincit te. Quare offers pro peccatis tuis, si nulla habes peccata? An in sacrificio mentiris Deo? Sed forte sacerdotes veteris populi peccatores erant, novi populi non

¹ Lue. xviii, 13. — ² Joan. ix, 35-38. — ³ Levit. xvi, 6, et Hebr. vii, 27.

sunt peccatores. Certe fratres, quia Deus voluit, sacerdos ipsius sum, peccator sum, vobiscum pectus tundo, vobiscum veniam rogo, vobiscum Deum propitium spero. Sed forte Apostoli sancti, primi, summi arietes gregis, pastoris membra pastores, forte ipsi non habebant peccatum. Vere habebant et ipsi, habebant : non irascuntur, quia confitentur. Ego non auderem. Primum ipsum Dominum audi dicentem Apostolis : « Sic orate. » Quomodo illi sacerdotes sacrificiis convincebantur, sic isti oratione. Sic orate. Et inter cætera quæ jussit orare, et hoc posuit : « Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris¹. » Quid dicunt Apostoli? Quotidie sibi debita petunt dimitti. Debitores intrant, absoluti exeunt, et ad orationem debitores redeunt. Ista vita non est sine peccato, ut quoties oratur, toties peccata dimittantur.

VIII. Sed quid dicam? Illi forte quando didicerunt orationem, adhuc infirmi erant. Forte dicet hoc aliquis : Quando illos docuit orationem Dominus Jesus, adhuc parvuli erant, infirmi erant, carnales erant : nondum erant spirituales, qui non habent peccatum. Quid ergo, fratres? Facti spirituales orare cessarunt? Debuit ergo Christus dicere: Modo talia orate, et dare spiritualibus alteram orationem. Una est, ipsa est, ipse est qui dedit : ipsam ergo orate in Ecclesia. Sed tollamus controvrsiam, quando dicis spirituales esse sanctos Apostolos, quo usque pateretur Dominus, carnales erant, hoc es dicturus. Denique quod verum est, illo pendente trepidaverunt, et tunc desperaverunt Apostoli, quando creditit latro. Petrus ausus est sequi, quando Dominus ad passionem ductus est, ausus est sequi, qui ad domum pervenit, et in atrio fatigatus est, ad ignem stabat, et friguit²;

¹ Matth. vi, 12. — ² Id. xxvi, 69.

ad ignem stetit, timore frigido congelavit. Interrogatus ab ancilla, negavit Christum semel: interrogatus iterum, negavit: interrogatus tertio, negavit. Deo gratias, quia cessavit interrogatio: si non cessaret interrogatio, diu re peteretur negatio. Ergo posteaquam surrexit, tunc eos confirmavit, tunc facti sunt spiritales. Jam ergo non habebant peccatum? Spiritales Apostoli scribebant spiritales Epistolas, Ecclesiis mittebant: non habebant peccatum, hoc dicis. Non tibi credo, ipsos interrogo. Dicite, sancti Apostoli, posteaquam surrexit Dominus, et confirmavit vos Spiritu sancto misso de cœlo, cessatis habere peccatum? Dicite nobis, obsecro. Audiamus, ne desparent peccatores, ne desinant rogare Deum, quia non sunt sine peccato. Dicite nobis. Ait unus ipsorum. Et quis? Quem Dominus amplius diligebat, et qui super pectus Domini discumbebat¹, et regni cœlorum quod ructuaret secretum bibebat. Ipse eum interrogo: Habetis peccatum, annon? Respondet, et dicit: « Si dixerimus quia » peccatum non habemus, nos ipsos decipimus, et veri » tas in nobis non est². » Joannes autem ille est, qui dixit: « In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, » et Deus erat Verbum. » Videte quanta transcenderat, ut perveniret ad Verbum. Talis ac tantus, qui volavit sicut aquila super nubes, qui mentis serenitate cernebat: « In principio erat Verbum. » Ipse dixit: « Si dixerimus » quia peccatum non habemus, nos ipsos decipimus, et » veritas in nobis non est. Si autem confessi fuerimus pec » cata nostra, fidelis et justus est, ut dimittat nobis pec » cata nostra, et mundet nos ab omni iniuitate. » Ergo orate.

¹ Joan. xiiii, 23. — ² 1 Joan. i, 8.

SERMO CXXXVI¹.

In eamdem lectionem Evangelii Joan. ix, De illuminatiōne cæci nati.

I. AUDIVIMUS lectionem sancti Evangelii, quam solemus: sed bonum est commoneri; bonum est ab oblivioni veterno memoriam renovare. Denique vetustissima lectio, quasi nova, nos delectavit. Cæcum a nativitate illuminavit Christus: quid miramini? Salvator est Christus: hoc reddidit beneficio, quod minus fecerat in utero. Quando autem ei oculos minus faciebat, non utique errabat; sed ad miraculum differebat. Dicitis forte. Unde scis? Ab ipso audivi: modo illud dixit: simul audivimus. Quando enim interrogaverunt eum Discipuli ejus, et dixerunt: « Domine, quis peccavit, iste aut parentes ejus, quoniam cæcus natus est? » Quid respondit, mecum audistis. « Neque hic peccavit, neque parentes ejus: » sed ut ostendantur opera Dei in ipso². » Ecce quare differebat, quando minus oculos faciebat. Non fecit, quod faceret; non fecit, quod facturum se esse sciebat, quando oportebat. Nec arbitremini, fratres, parentes ejus nullum habuisse peccatum, aut ipsum non, quando natus est, contraxisse originale peccatum, propter quod peccatum remittendum parvuli baptizantur in remissionem peccatorum. Sed cæcitas illa non fuit propter pec-

¹ Nunc primum publicatur ex veteri codice Colbertinæ bibliothecæ notato⁸²¹. Habentur duo ejusdem Sermonis fragmenta in Bedæ seu Flori collectione. — ² Joan. ix, 2, 3.